

Ἔτησία δρ. 4. Ἔτησία. φρ. χρ. 6.
Ἐξάμηνος » 2. Ἐξάμηνος » 3.

Συνδρομὴ προπληρωτέα.

Δι' ἀγγελίας καὶ διατριβᾶς ἰδιαιτέραι διευφυνία
προπληρωνόμεναι.

ΤΟ ΦΥΛΛΟΝ 5 ΛΕΠΤΑ

Διευθυντῆς καὶ ἰδιοκτῆτης **Κ. Γ. Μιχαλόπουλος**

ΝΥΚΤΕΡΙΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΕΚΑΙΔΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

ΕΤΟΣ Α' — ΑΡΙΘ. 33.

Γραφεῖα = ἑδρὰ Τσαμαδοῦ 10.

Ἀθῆναι, Κυριακῆ, 27 Ἰανουαρίου 1902

Ἡ «Νυκτερίς», ἕνεκα τῆς κατὰ τὴν προπαρελθούσαν ἑβδομάδα ὀλιγίστης θεατρικῆς κινήσεως, δὲν ἐξεδόθη τὴν παρελθούσαν Κυριακὴν. Σήμερον ἐκδομένη ἐξαδέλιδος, πεντάλεπτος δέ, ὡς πάντοτε, ἐπαναλαμβάνει μὲν ἀλλὰ καὶ διακόπτει ἐνταῦθ' τὴν ἐκδοσὴν τῆς ἕνεκα τῶν ἑορτῶν τῶν Ἀπόκροφ καὶ τῆς θεατρικῆς ἀπραξίας κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας, καὶ τοῦτω λόγῳ τῆς εἰδικῆς ἀποδοτικῆς τῆς, οὐσίας καθαρῶς θεατρικῆς. Ἡ «Νυκτερίς» θὰ ἐπαναλάβῃ τὴν τακτικὴν ἐκδοσὴν τῆς ἀπὸ τῆς πρώτης Κυριακῆς τῆς τεσσαρακοστῆς, ὁπότε τὴν ἑναρξίαν τῆς ταύτης, θὰ κάμῃ δι' ἐξαδέλιδον καὶ πάλιν φύλλον, εἰς ᾧ θὰ δημοσιευθῇ πλέον καὶ ἡ προαναγγελθεῖσα στατιστικὴ ὄλων τῶν ὑπὸ τῶν ἐν Ἀθῆναις καὶ Πειραιεῖ θιάσων παιχθέντων κατὰ τὴν ληξασαν θερινὴν περιόδον νέων ἔργων, πρωτοτύπων ἑλληνικῶν καὶ μεταφράσεων ξένων τοιούτων.

ΚΩΝΣΤ. Γ. ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΥ

(Διευθυντοῦ καὶ ἰδιοκτῆτου «Νυκτερίδος»)

ΔΙΑΤΤΩΝ ΑΣΤΗΡ

Φιλολογικὸν εἰκονογραφημένον καλλιτεχνικὸν ἡμερολόγιον.

ΕΤΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ 1902

Μετά τινος ἡμέρας θέλει κυκλοφορήσει ὁ φιλολογικὸς ΔΙΑΤΤΩΝ ΑΣΤΗΡ ὁ ὑπὸ τυπον μόνον ἡμερολογίου ἐκδιδόμενος τὸ δευτερόν ἡδν. Συνεργαται οἱ διαπρεπέστεροι τῶν ἀπανταχοῦ λογίων, λογογράφων, ποιητῶν καὶ ποιητῶν, οἱ ἐξῆς :

Δεσποινίδες : Λιβαθινῶ Ἰωάννα (Πατρῶν) Μιχαλοπούλου Μαρίκα (Ἀθηνῶν), Παντελοπούλου Ἀντιγόνη (Διγίου) Φιλιππίδου Μαρίκα (Ἀθηνῶν). Κυρίαί : Μαντζούνη Μαρίκα, τὸ γένος Πίπιζα (Ἀθηνῶν). Κύριοι : Ἀμπέλᾶς Τιμολεων, Βαρλέντης Χρῆστος, Γεωργακόπουλος Ἀλέξανδρος (Ἀθηνῶν), Δέ Βιάζης Σπυρίδων, (Ζακύνθου), Διαμάντης Γεώργιος (Ἀθηνῶν), Ζώης Λεωνίδας Χ. (Ζακύνθου), Ζωῖστούλου Θρασύβουλος (Ναυπλίου) Ζώρας Μιχαήλ (Σύρου), Ἰωαννίδης Ἰωάννης Π. (Ἀθηνῶν), Καροφύλας Κώστας (Ζακύνθου), Καλογεραῖκος Πᾶνος, Κεπενῆς Νικόλαος, [Ἀλκιβιάδης Νυκτερίδος] (Ἀθηνῶν), Κονόρθος Τάκης (Ναυπλίου), Λάσκάρης Νίκος (Ἀθηνῶν), Λιβαθινὸς Νίκος (Πατρῶν), Μανιάκης Κωνσταντῖνος, Μαντζούνης Γεώργιος, Μαρτζώκης Στέφανος (Ἀθηνῶν), Μαρτζώκης Μέμων (Ζακύνθου), Ματσούκας Σπύρος, Νικολάρας Ἰωάννης, Παπαμιχαλόπουλος Κωνσταντῖνος (Ἀθηνῶν), Παπασπύρου Μήτσος (Ναυπλίου), Πετρόπουλος Μίμης (Ἀθηνῶν), Τσέγκος Γεώργιος (Πύργου), Φλογαίτης Θεόδωρος (Ἀθηνῶν), Χατζηκυριακὸς Γεώργιος (Θεσσαλονίκης),

Χρηστοβασίλης Χρῆστος, Χριστοβίτης Τέγας (Ἀθηνῶν) κλπ. κλπ.

Ὁ Β' οὗτος τόμος τοῦ «ΔΙΑΤΤΩΝ ΑΣΤΕΡΟΣ» ἀπαρτιθῆσεται ἐκ 250 περίπου σελίδων, ἃς θὰ περικοσμοῦσιν εἰκόνες καὶ διάφορα ἄλλα κοσμήματα ἐκτάκτου ἐργασίας καὶ τέχνης. Ἐκαστον ἀντίτυπον τιμᾶται ἄδελτον δρ. 2, χρυσόδετον δρ. 4, μετατρεπομένης εἰς χρυσοδὸν διὰ τὸ ἐξωτερικόν.

Ἀποστέλλεται παντὶ τῷ αἰτούντι ἐλεύθερον ταχυδρομικῶν τελῶν ὑπὸ τὸν ἀπαράβατον ὅρον ὅμως τῆς προπληρωμῆς.

Πᾶσα αἴτησις δέον ν' ἀπευθύνηται πρὸς τὴν διεύθυνσιν τοῦ ΔΙΑΤΤΩΝ ΑΣΤΕΡΟΣ Τσαμαδοῦ 10 — Ἀθῆνας.

ΥΠΟΜΝΗΣΙΣ

Ὅσα γλυκεῖα καὶ θεῖα εἶναι ἢ ἐν τῇ καρδίᾳ γέννησις ἐλπίδων, τοσούτω πικρὰ καὶ μεστὴ πόνων καὶ ὀδυνῶν εἶνε ἄφ' ἐτέρου ἢ ματαίωσις αὐτῶν, ἢ καὶ ἢ ἐπὶ ταύταις ἀμφιβολία καὶ δυσπιστία. Πονεῖ καὶ ἀλγεῖ ἡ ψυχὴ καὶ ἐξεγείρεται ἡ καρδιά.

Τὰς καινὰς ἐλπίδας, τὰς ὁποίας ἀνήγειρεν ἐν τῷ βάθει τῆς ψυχῆς μας καὶ αἰτινες ἀνέθορον νεαραὶ καὶ μαρμάρουσαι, ὡς ὁ φοῖνιξ, ἐκ τῆς τέφρας τῶν παλαιῶν ὀνείρων μας, τὰ ὁποῖα ἀναλήθως καὶ ἀσεβῶς κατέρριψαν καὶ κατέκρημνισαν αὐτοὶ οὗτοι οἱ ἐντεταλμένοι τὴν ὑποδαύλισιν καὶ τὴν ἐκπλήρωσιν αὐτῶν, τὰς καινὰς, λέγομεν ἐλπίδας, πρὸς τὰς ὁποίας παρήγορον ἔτεινε τὴν χεῖρα καὶ ἀνήγειρεν οὕτω αὐτάς καὶ πάλιν ἢ ὑπὸ τὴν Ἐπιτροπείαν τοῦ ἐλπιδοφόρου Πρίγκηπος κριτικὴ τῶν ἔργων ἐπιτροπή, βλέπομεν νῦν μετὰ ψυχικῶν ἀλγηδόνων, μετὰ πόνων μυχιῶν ὠχρίωσας.

Παρῆλλον ἡμέραι πολλαὶ καὶ χρόνος ἀρκετὸς καὶ ἡ ἐργασία, ἣν ἐπηγγέλθη καὶ διὰ τῶν προκηρυσσῶν τῆς ὑπεσχέθη αὕτη, δὲν κατεδείχθη εἰσέτι. Ἡ ἄλυσσις τοῦ χρόνου ἀνελλισομένη συσσωρεύει εἰς τὸ παρελθὸν ἡμέρας, αἰτινες ἄσημι ἀντιπαρῆλλον πρὸ ἡμῶν καὶ καθ' ἃς οὐδεμία ἐγένετο ἐργασία συστηματικὴ καὶ εἰλικρινής· καὶ θὰ ἐπισωρεύσῃ ἀκόμη καὶ τὰς ὑπολοίπους διὰ τὴν ἐργασίαν ταύτην τὴν θεατρικὴν προσωρισμένης ἡμέρας καὶ πάλιν οὐδεμίαν δυστυχῶς θὰ ἴδωμεν ἐργασίαν, ἄφ' οὗ καὶ διετὲς ὄρισται χρονικὸν διάστημα ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς, καθ' ὃ θὰ ὑποχρεοῦται αὕτη νὰ διδάξῃ, τὸ ἐγκριθσόμενον ἔργον.

Ἐν τῇ καρμινωβατικῇ ταύτῃ πορείᾳ διό-τρία ἐργά ἀνεγνωσθησαν μόνον ἐνώπιον

τῆς ἐπιτροπῆς, ἀλλὰ καὶ ἐκ τούτων ἐπ' οὐδενὸς ἀκόμη ἤρξατο ἢ πρὸς διδασκαλίαν ἐνεργεῖα· καὶ λόγος ; ἢ χαλαρὰ ἐργασία ; ἢ ἑλλειψίς βουλήσεως ; ἢ ἀγνοία τρόπου ἐνεργείας ; δὲν γνωρίζομεν. Ἐν' μόνον βλέπομεν μετὰ θλίψεως, ὅτι ὁ χρόνος παρέργεται, αἱ ἡμέραι τῆς λήξεως τῆς χειμερινῆς θεατρικῆς περιόδου ἐγγίζουσιν καὶ ὅμως οὐδὲν ἐκ τῶν ἐγκριθέντων ἢ ἐγκριθσομένων ἔργων θὰ ἴδῃ τὸ φῶς ἐκ τῆς ἐπισήμου σκηνῆς.

Πεποιθᾶμεν μόνον εἰς τὸν φιλεργον Πρίγκηπα, ὅστις ὑπὸ τὴν ὑψηλὴν του αἰγίδα ἀνέλαβε τὸ θέατρον. Εἰς τοῦτον καὶ μόνον ἐστηρίξαμεν τότε τὰς καινὰς ἐλπίδας μας ἢ ὑπὲρ τοῦ Θεάτρου μέριμνα αὐτοῦ μόνον ἀνεκαίνισεν, ἀνεδημιούργησε καὶ ἀνεπτέρωσε τὰ ἡδέα περὶ τοῦ μέλλοντος ὄνειρά μας. Πρὸς αὐτόν, ὡς πρὸς γλυκὴ καὶ παρήγορον ἐλπίδος ἄστρον, ἀναλάμψαν αἰφνηδῶς ἐν τῷ ζοφερῷ καὶ αὐχμηρῷ τοῦ θεάτρου ὀρίζοντι, πρὸς αὐτόν καὶ μόνον προσέβλεψαν τῶν Ἑλλήνων συγγραφέων οἱ ἀπέλπιδες ὀφθαλμοί. Εἶθε νὰ μὴ σβεσθῇ τὸ παρήγορον τοῦτο ἄστρον. Αἱ ἐλπίδες εἶθε νὰ μὴ κρημισθῶσιν καὶ πάλιν εἰς τὸν ἐλπιδοφόρον καὶ φιλεργον Πρίγκηπα ἐπαφίμεν ταύτας.

Ἀλκιβιάδης

ΚΑΙ Η ΜΕΝ ΚΑΙ Η ΔΕ

Ἐλέχθη κατ' ἐπανάληψιν καὶ μετ' ἐπιμονῆς, ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ τοῦ Δημοτικοῦ Θεάτρου μᾶλλον φιλόξενα ἢ φιλελληνικὰ ἐπεδείξατο καὶ ἐπιδεικνύει μέχρι σήμερον αἰσθημάτα καὶ ὅτι διαπνέεται πάντοτε ἀπὸ λεβαντινισμοῦ πνεύμα. Πάντοτε μετὰ ἀγκάλας ἀνοικίας προσδέχεται πάντα ξένοι θιάσοι σαλτιμπάγκων καὶ μουσικῶν ἀχρησιότητων ἐπιζητούσα τέρψιν καὶ δι' ἐαυτὴν καὶ διὰ τὸ Ἀθηναϊκὸν κοινὸν ἐκ τῶν σφαγῶν καὶ στραγαλιστῶν τῶν ἔργων τῶν ἐξόχων μουσουργῶν, δεικνύται δὲ ἄστοργος καὶ μουσαρὰ μητρυὰ εἰς τοὺς Ἑλληνικοὺς θιάσους, μὴ ρίπτουσα ἐπ' αὐτῶν οὐδὲ ἐν βλέμμα συμπαθῆς, μὴ προφέρουσα δι' αὐτοὺς οὐδὲ κἄν μίαν ἐνθαρρυντικὴν λέξιν, οὐδὲ ἐν ῥῆμα ἐλπίδος.

Τὴν τοιαύτην ἀνθελληνικὴν πορείαν τῆς καὶ τὸ μέχρι σωβινισμοῦ ἔνοχον ἐνδιαφέρον ὑπὲρ παντός ὅ,τι ξένον ἐπιδεικνύει πάντοτε ὁσάκις τῇ παρέχεται ἀφορμὴ καὶ μέχρι σκανδαλώδους μάλιστα ση-

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ — ΔΕΡΜΑΤΙΚΑ — ΝΟΣΗΜΑΤΑ

Ἐν τῷ Θεραπευτηρίῳ

Κ. Τ. ΓΙΑΒΟΠΟΥΛΟΥ

Εἰδικοῦ ἱατροῦ

Ἀπὸ δεκαπενταετίας τῶν ἀνω νοσημάτων.

Ἰδιαίτερα αἰθουσα διὰ τὰς κυρίας.

Τέλειον εἰδικὸν χειρουργεῖον.

Δέξεται καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν τὸ ἑσπέρας 8-9.

58 — ὁδὸς Ἀθηνᾶς — 58

(Παραπλευρῶς Ἀγίας Κυριακῆς)

μείου. Ἡ δύνατο καὶ οὐ μόνον τοῦτο, ἀλλὰ καὶ ὤφειλεν αὕτη νὰ παράσχη ἔστω καὶ δοκιμαστικῶς καὶ εἰς βαθμὸν ἥττονα ἐκείνου εἰς ὃν ἀνέρχεται τὸ διὰ τοὺς ξένους θιάσους ἐνδιαφέρον τῆς, ἀρωγὴν καὶ ἐνθάρρυνσιν καὶ εἰς ἕνα οἰονόηποτε, ἀλλὰ ἀρτιμελῆ πάντως Ἑλληνικὸν θιάσον, ἵνα δυναθῶμεν οὕτω νὰ διατηρήσωμεν καὶ ἡμεῖς ἐν χειμῶνι Ἑλληνικὸν θέατρον καὶ νὰ μὴ ἀναγκάζωμεν τοὺς ἠθοποιοὺς μας μὲ τὰ πρῶτα φθινοπωρινὰ ψύχη νὰ ἐγκαταλείπουν τὴν πατρῶν γῆν καὶ νὰ ἀπέρχονται ὡς χελιδόνες δι' ἐργασίαν μακρὰν ταύτης, μακρὰν τῆς κακῆς μητρικῆς. Δὲν περιστέλλεται ποτὲ οὐδὲ ἐμετρίασε τοὺς ὑπὲρ τῶν ἀσημοτάτων μελοδραματικῶν θιάσων παλμοὺς τῆς καρδίας τῆς καὶ δὲν ἔδειξε πώποτε μέριμναν ὑπὲρ τοῦ τάλανος Ἑλληνικοῦ θεάτρου καὶ τοῦτο ὄχι διότι οἱ Ἕλληνες ἠθοποιοὶ εἶνε κατώτεροι τῶν ξένων παλιάτσων, διότι πάντες ὁμολογοῦσιν ὅτι εἶνε πολὺ ἀνώτεροι καὶ κάρρονες καὶ τῶν καλλιτέρων ἔτι ἐκ τῶν πλανητῶν ἐκείνων, οἵτινες διαδοχικῶς μᾶς ἐπισκέπτονται, ἀλλὰ μόνον δυστυχῶς, διότι ἐσμὲν Ἕλληνες καὶ οἱ ἠθοποιοὶ ἐπίσης εἶνε Ἕλληνες.

Ἐσχάτως μόνον μετὰ τὴν οἰκτρὰν ἀποτυχίαν τοῦ θιάσου τοῦ «Larosa-Darvina» καὶ πρὸς ἐξάγκισιν τῆς ἐνόχου πολιτείας τῆς καὶ καθησύχασιν τοῦ ἐξεγερθέντος συνειδότης ἐρριψεν εὐμενὲς καὶ εὐέλπι βλέμμα Μαγδαληνῆς εἰς τὴν «Νέαν Σκηνὴν» καὶ παρεχώρησε τὸ Δημοτικὸν Θέατρον εἰς αὐτήν.

Καὶ ἔπραξε καλῶς διὸ καὶ πάντες ἐχειροκρότησαν τὴν πρᾶξιν ταύτην. Εὐγε ἀνεφώνησαν πάντες μὲ φωνῆν.

Πλὴν δυστυχῶς, ὡς ἂν ἔνοχον καὶ ἀξιοποιον νὰ μετῆλθον πρᾶξιν, ἡ ἐπιτροπὴ συνεκράτησε μὲ ἀμφοτέρας τὰς χεῖρας τῆς τοὺς εὐγενεῖς τούτους παλμοὺς καὶ μετενόησε πάλιν διὰ τὴν εὐγενῆ τῆς πρᾶξιν, καὶ ἰδοὺ ἀποφασίζουσα καὶ πάλιν ν' ἀφαιρέσῃ τὸ θέατρον ἐκ τῆς «Νέας Σκηνῆς» καὶ νὰ ἐγκαταλείψῃ ταύτην ἀναλγήτως εἰς τὴν τύχην τῆς.

Ἡ τοιαύτη αὐτῶν πρᾶξις ἀνεξαρτήτως τῶν προκαλεσάντων αὐτὴν αἰτίων εἶνε μισαρὰ, ἀξία περιφρονήσεως καὶ ἀξία στιγματισμοῦ. Ἐὰν ὑπῆρχον τοιαῦτα αἰτία δικαιολογοῦντα τὴν ἀπόφασιν τῆς ἐπιτροπῆς, ὤφειλεν αὕτη σεβομένη ἑαυτὴν πρωτίστως καὶ μεριμνῶσα κυρίως περὶ τῆς κακοδαιμονούσης ἑλληνικῆς τέχνης νὰ προσπαθήσῃ ν' ἀποφύγῃ ταῦτα καὶ ἀντι-

τοῦ ἱραδὲ ὃν ἀπέστειλεν εἰς τὸν ἴδρυτὴν καὶ διοικούντα ἔφορον τῆς «Νέας Σκηνῆς» Χριστομᾶνον, ν' ἀπέστειλεν ἔγγραφον παρααιρετικόν, δι' οὗ νὰ ὑπεδείκνυεν εἰς αὐτὸν τὰς ὑποχρεώσεις ἃς οὗτος ἀνέλαβεν ἐνώπιον τῆς κοινωνίας καὶ ἐνώπιον αὐτῆς. Νὰ ὑπεδείκνυεν ὡφείλε πρῶτον εἰς αὐτὸν, ὅτι ἐγένετο ἐπιλήσμων τῶν ὑποχρεώσεων του καὶ ἐὰν δὲν συνεμορφοῦτο πρὸς ταῦτα, τότε νὰ ἐξεδίδοτο ὁ περίφημος αὐτὸς ἱραδὲς. Λέγομεν δὲ ἐκπλήρωσιν ὑποχρεώσεων, διότι ὁ Χριστομᾶνος ὄντως ἔχει ἀναλάβει τοιαύτας, εἰς ἃς ἐκτὸς καὶ μακρὰν τοῦ Δημοτικοῦ θεάτρου εὐρισκόμενος ἐραίνεται συνεπέστερος δίδων τακτικώτερας παραστάσεις, καὶ κаторθώσας μάλιστα νὰ προσελκύσῃ τὰς συμπαιθεῖας τοῦ θεατρικοῦ κόσμου καὶ νὰ προκαλέσῃ τὸν θαυμασμὸν διὰ τὴν προάγουσαν ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ του. Ἀλλὰ μετὰ τὴν εἰς τὸ Δημοτικὸν Θέατρον εἰσοδὸν αὐτοῦ ἤρξατο ἀραιώνων τὰς παραστάσεις καὶ ἀφίνων μεταξὺ τῆς μιᾶς καὶ τῆς ἑτέρας κενὰ διαστήματα μακρὰ καὶ αὐχμηρά, ἐπιτρέπων οὕτω εἰς πάντα νὰ σκέπτεται ὅπως βούλεται καὶ ὅπως ἡ κακοβουλία ἢ ἡ ἀντιζηλία αὐτῶ ὑπαγορεύει. Ἄλλ' ἀνεξαρτήτως τούτου δὲν δύνανται καὶ νὰ ὀνομασθῶσι παραστάσεις καὶ τακτικαὶ ἐργασίαι αἱ κατὰ δεκαπενθήμερον διδόμεναι δύο μόνον τοιαῦται. Ὀφείλει ἡ «Νέα Σκηνὴ» νὰ εἶνε τακτικώτερα ὅπως ἤρξατο οὕσα ἀπὸ τῆς παρελθούσης ἐβδομάδος καὶ μετὰ τὴν ἐκδοσιν τοῦ ἱραδὲ, ὅποτε καὶ παρεχωρήθη, κατόπιν προφορικῆς συνεννοήσεως τοῦ Χριστομᾶνου μετὰ τοῦ Δημάρχου, τὸ Θέατρον σιωπηρῶς ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς μέχρι τοῦ Πάσχα, καὶ νὰ μὴ δημιουργῇ χάσματα κατὰλληλα νὰ καλλιεργήσῃ οὐχὶ τὴν ὑπὲρ ταύτης συμπαιθεῖαν, ἀλλὰ μόνον ἄλλο τι διάφορον πολὺ ταύτης αἰσθημα. Βεβαίως εἰς τοῦτο ὑπέχει εὐθύνην καὶ τὸ πλοῦσιον τῆς κοινωνίας μας μέρος, ὅπερ δὲν κατέδειξεν ὑλικώτερον τὸ ὑπὲρ τῆς φιλοτίμου «Νέας Σκηνῆς» ἐνδιαφέρον του. οὗτινος μεγίστην ἔχει τὴν ἀνάγκην, ἀλλὰ ὁ κ. Χριστομᾶνος ὀφείλει νὰ ὑπερπηδᾷ καὶ τὰ προσκόμματα ταῦτα ὡς κаторθοὶ νὰ ἐξουδετεροῖ καὶ πᾶσαν ἄλλην ἀντίδρασιν καὶ τοῦτο χάριν ἑαυτοῦ, χάριν τοῦ σκοποῦ, ὃν ἀνέλαβε καὶ ὃν θέλει εἰς αἴσιον πέρας φέρει μόνον διὰ τῆς ἐπιμονῆς καὶ τῆς εὐγενοῦς ἀμίλλης. Ἀμφοτέροι λοιπὸν καὶ ἡ ἐπιτροπὴ τοῦ Δημοτικοῦ Θεάτρου καὶ ἡ «Νέα Σκηνὴ» ὀφείλου νὰ συντελέσουν, κατὰ τὸ ἐνὸν ἐκάστη, εἰς τὴν ὑφισταμένην ἐξομάλυνσιν τῶν ἀναφυσῶν διενέξεων, ἢ μὲν δεικνυμένη ἐπιεικέστερα καὶ ἥττον μεριμνῶσα διὰ τοὺς ξένους θιάσους καὶ τοὺς ἀπατηλοὺς καπήλους τῆς Τέχνης, ἀποφασίζουσα ὀρισμένως πλέον καὶ ἄνευ περιστροφῶν νὰ ἀφήσῃ ἀνεόχλητον τὴν «Νέαν Σκηνὴν» εἰς τὸ ἔργον τῆς μέχρι τοῦ Πάσχα, ἢ δὲ «Νέα Σκηνὴ» συνεπέστερα εἰς τὰς ὑποχρεώσεις τῆς, τακτικώτερα εἰς τὰς ἐργασίας τῆς, διότι ἄλλως ἂν ἴδωμεν ταύ-

τὴν ἀπόβλητον τοῦ Δημοτικοῦ Θεάτρου, τὴν εὐθύνην ἀλληλέγγυον τότε θὰ ὑπέχουν ἀμφοτέροι, καὶ ἡ μὲν καὶ ἡ δέ.

Φάων

Η ΝΕΑ ΣΚΗΝΗ

Τὸ Κράτος τοῦ ζόφου

Τοιοῦτον φέρε ὄνομα τὸ νέον ἔργον τὸ ὁποῖον ἡ «Νέα Σκηνὴ» ἐδίδαξε τὴν προπαραελθούσαν. Δευτέραν (14 Ἰανουαρίου). Ἡ ὑπόθεσις τοῦ ἔργου ἐν ὀλιγίστοις ἔχει ὡς ἐξῆς :

«Ὁ γέρον μουζικός (χωρικὸς) Πέτρος ὀνόματι, 42 ἐτῶν, παράλυτος εἶχε νυμφευθῆ τὸ δεύτερον μίαν κομψευμένην ἐτῶν 32 ὀνόματι Ἀνούσιαν, καίτοι ἐκ τῆς πρώτης γυναικὸς του εἶχε θυγατέρα δεκαεξαετίδα, τὴν Ἀκουλίνα» μετὰ τῆς Ἀνούσιαν δὲ ἀπέκτησε τὴν Ἀνιούτκα, δεκαετίδα ἐν τῷ δράματι. Μὴ δυνάμενος νὰ ἐργάζηται μόνος ὡς ἐκ τῆς ἀσθενείας του εἶχε προσλάβει ὡς ἐργάτην διὰ τὰ κτήματά του τὸν Νικήταν, νέον κομψευόμενον, ἐτῶν 25, ὅστις ἐρωτοτροπῶν μετὰ τῆς φιλαρέσκου κυρίας του συνῆψε μετ' αὐτῆς τοιαύτας σχέσεις, ὥστε ἀπεφάσισαν καὶ ἐθανάτωσαν τῇ μεσολαβήσει καὶ τῇ ἠθικῇ μάλιστα αὐτοῦργίᾳ τῆς κακῆς μητρὸς τοῦ Νικήτα τὸν γέροντα Πέτρον, μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ὁποῖου γίνεται πλέον ὁ Νικήτας νόμιμος σύζυγος τῆς Ἀνούσιαν καὶ τέλειος καὶ ἀληθὴς κύριος τῆς περιουσίας. Οὗτος ἐκδοτός εἰς τὸν ἔρωτα καὶ τὰς γυναικείας ἀπολαύσεις συνάπτει νέον ἀθέμιτον καὶ ἔνοχον ἔρωτα μετὰ τῆς προγονῆς του Ἀκουλίνας, μετ' ἧς καὶ ἀσωτεύει τὴν περιουσίαν πίνων καὶ διασκεδάζων εἰς τὰ καπηλεῖα τοῦ χωρίου. Οὕτως διῆγε τὸν βίον ὁ Νικήτας μέχρι τῆς ἡμέρας καθ' ἣν ἐπέστη τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου, ἵνα ὑποστῇ τὰς συνεπτεῖας τῶν ἐνόχων πράξεων του. Ὅπως καλύψουν τὰς ἐγκληματικὰς μετὰ τῆς προγονῆς του σχέσεις ἀποφασίζουσι νὰ νυμφεύσῃ αὐτήν, καθ' ἣν δ' ἡμέραν εἶχεν ἔλθει ὁ προσηνητῆς νὰ τὴν ἴδῃ καὶ ὀρίσῃ τὰ τοῦ γάμου, αὕτη κλειμένη εἰς τὸ ὑπόγειον ἐγέννη τὸ τέκνον τοῦ παρανόμου ἔρωτός τῆς, ἀλλὰ διὰ νὰ ἀποκρύψῃ τοῦτο ἀφ' ἐνὸς μὲν ὁ Νικήτας, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἡ σύζυγός του, θέλουσα νὰ ρίψῃ καὶ αὐτὸν εἰς τὴν ἠθικὴν ὀδύνην καὶ εἰς τὸ ἐγκλημα, ὅπως καὶ αὐτὴ εὐρίσκειτο διὰ τὸν θάνατον τοῦ πρώτου συζύγου τῆς, ἔχουσα δὲ καὶ καταχθόνιον καὶ ἀπάνθρωπον συνεργὸν καὶ συμπράκτορα τὴν πενθερὰν τῆς Ματρῶναν καταναγκάζει αὐτὸν νὰ ἀνορύξῃ μόνος ἐν τῷ ὑπογείῳ λάκκον καὶ μὲ τὰς ἰδίας του χεῖρας ἀφ' οὗ φονεύσῃ τὸ τέκνον τοῦ τὸν καρπὸν τοῦ παρανόμου ἔρωτός του νὰ τὸ θάψῃ κατόπιν εἰς τὸν ἀνορύχθοντα λάκκον τοῦτο καὶ συμβαίνει. Ἀλλὰ μετὰ τὴν τέλειον τοῦ ἐγκλήματος ἐπέρχεται ἡ μετάνοια, συνέπεια τῆς ὁποίας εἶνε ἡ παρὰ τοῦ Νικήτα ἐνώπιον τῶν προσκεκλημένων εἰς τὸν γινόμενον γάμον ἐξομολόγησις καὶ ἡ κατόπιν ταύτης σύλληψις αὐτοῦ.»

Αὕτη ἐστὶν ἐν ὀλιγίστοις ἡ ὑπόθεσις τοῦ δράματος τούτου τοῦ μεγάλου φιλοσόφου συγγραφέως Τολστόϊ, τοῦ ὁποῖου γνωστὰί τοῖς πλείστοις εἶνε αἱ ἰδέαι του. Εἶνε εἰλημμένη ἐκ τοῦ βίου τῶν Μουζικῶν καὶ ἐκ τῶν σπλάχνων τῆς Ρωσικῆς κοινωνίας τῆς διεσθαρμένης καὶ κακούργου μέχρι μυελοῦ ὀστέων. Ἡθέλησεν ὁ συγγραφεὺς νὰ στιγματίσῃ τὸ φαῦλον, ἐξηχραιωμένον μέρος τοῦ τόπου του, τὸ ὁποῖον μὲ τὴν μίαν χεῖρα κάμνει τὸν σταυρόν του πρὸ τῶν ἀγίων εἰκόνων καὶ τὴν ἄλλην τὴν βυθίζει συγχρόνως εἰς

ΠΙΛΟΠΟΛΕΙΟΝ ΙΩ. ΔΙΑΣΤΟΛΟΝ ΚΑΙ ΝΑ

τὸ ἔγκλημα μὲ τόσην ἀπάθειαν καὶ ἀσυνειδησίαν, ὥστε δύναται τις νὰ φρίξη διὰ τοῦτο καὶ μόνον. Τὸ ἔγκλημα διαδέχεται τὸ ἐν τῷ ἄλλο ὡς κινήματογράφος. Τὸ ἔργον τοῦτο ζωντανὸ κομμάτι πάσης κοινωνίας, καίτοι ἐν πολλοῖς ἀκροτηριασθὲν ὑπὸ τῆς «Νέας Σκηνης» εὐκολίας ἕνεκα, διότι περιεκόπησαν σκηναὶ καὶ ἐνδιαφέρονται καὶ δυσκολώτεροι περὶ τὴν ἐκτέλεσιν, χρῆζει ἠθοποιῶν καλῶν καὶ νεωρῶν διὰ νὰ συγκρατήσουν τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ κόσμου καὶ οὐχὶ ἐρασιτεχνῶν, διότι ἐρασιτέχναι ἐνταῦθα ἐφάνησαν ἐν τῷ καθ' ὅλου οἱ μῦσται, ἐνῶ εἰς τὰ διαχθέντα μέχρι σήμερον ἦσαν τελειότεροι. Πρέπει ὁ κ. Χριστομάνος νὰ προτιμᾷ τοιαῦτα ἔργα νὰ μένωσι μᾶλλον τεθαμμένα δι' ὃν λόγον προείπομεν καὶ νὰ μὴ δαπανᾷ τόσα χρήματα ἐπὶ ματαίῳ μειῶν καὶ τὸ ὕλικόν καὶ τὸ ἠθικόν ἅμα τῆς «Νέας Σκηνης». Ἀλλὰ καὶ μετὰ τὸ ἄλλοιόν τῶν προσδοκῶν καὶ τῶν ἐλπίδων ἀποτέλεσμα ὀφείλομεν χάριν τῆς ἀληθείας καὶ πρὸς τιμὴν τοῦ κ. Χριστομάνου νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι κατῳρίσθη νὰ παρουσιάσῃ τὴν σκηνὴν πραγματικὴν καὶ ζωντανήν, ὥστε ἐνόμιζεν ὁ παρευρεθείς εἰς τὸ ἔργον, ὅτι εὐρίσκετο ἀληθῶς εἰς Ῥωσικὸν ἀγροτικὸν διαμέρισμα· ὅτι ἦσαν ὅμως ζωντανότερα καὶ ἢ ἐντύψεις καὶ τὰ συναίσθηματά τὰ ἐκ τῆς παραστάσεως ἀποκομιζόμενα, ἂν καὶ τὸ ἔργον ἐδίδασκον ἠθοποιοὶ νεύρων καὶ τέχνης.

«Ένας ἐχθρὸς τοῦ λαοῦ»

Εἶνε ἄλλο νέον ἔργον τὸ ὁποῖον ἡ «Νέα Σκηνη» παρουσίασεν εἰς τὸ Ἀθηναϊκὸν κοινὸν κατὰ τὴν παρελθούσαν Πέμπτην καὶ τοῦ ὁποῖου ἐν γενικαῖς γραμμαῖς ἡ ὑπόθεσις ἔχει ὡς ἐξῆς:

«Ὁ κ. Στόκμαν ἰατρός τῶν λουτρῶν Νορβηγικῆς τινος πόλεως, περὶ τῆς ιδιότητος τῶν ὑδάτων τῶν ὁποίων ἔχει γράψει καὶ ἰδιαιτέραν μελέτην, ἐμπνεόμενος ὑπὸ ἀρχῶν καὶ ἰδεῶν νέων ἐπιθυμῆι διακαῶς πῶς νὰ φανῇ χρήσιμος εἰς τὸν τόπον του. Εἶνε δὲ τοιοῦτου χαρακτήρος, ὥστε δὲν ὑποχωρεῖ πρὸ οὐδενός. Ὁ ἰατρός οὗτος ἐν τῷ μεγάλῳ ὑπὲρ τῆς πόλεως ζήλω τοῦ ἀνακαλύπτει, ὅτι τὸ ὑδραγωγεῖον εἶχε μολυνθῆ. Τὰς ὑπονοίας του ταύτας θέλει νὰ πιστοποιήσῃ καὶ ἡ χημεία, δι' ἣ καὶ στέλλει εἰς διάσημον χημικὸν ὀλίγον ὕδωρ πρὸς ἀνάλυσιν. Ἐνῶ δὲ εὐρίσκειτο μετὰ τῶν φίλων του Χάουσταδ, Βίλλιγγ καὶ Χόλστερ, ἐξ ὧν, οἱ δύο πρῶτοι ἦσαν δημοσιογράφοι, ὁ δὲ τρίτος πλοίαρχος, λαμβάνει ὁ Στόκμαν τὴν ἐκθεσιν τοῦ χημικοῦ, ἐπιβεβαιούσαν τὰς ὑπονοίας του. Ἡ ἐκθεσις αὕτη προκαλεῖ γενικὴν καταπληξιν. Εὐθὺς ὁ ἰατρός σημαίνει τὸν κώδωνα τοῦ κινδύνου, ἀπειλεῖ τὴν τιμωρίαν τῶν ὑπευθύνων, ἐξασφαλίζων καὶ τὴν ἐν τῷ ἀγῶνι τούτῳ συνδρομὴν τοῦ φίλου του δημοσιογράφου Χάουσταδ, ὅστις ὑπόσχεται νὰ δημοσιεύσῃ τὰς ἀποκαλύψεις του εἰς τὸ φύλλον του καὶ τοῦ τυπογράφου Θόμφων, ὅστις θεωρεῖται προστάτης καὶ ἀρχηγὸς τῶν ἐργατικῶν τάξεων. Μεταξὺ τῶν ὑπευθύνων ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης καταλέγεται καὶ ὁ ἀδελφὸς τοῦ ἰατροῦ, δήμαρχος τῆς πόλεως ταύτης. Ὁ ἰατρός δὲν ὑποχωρεῖ πρὸ τοῦ ὑπευθύνου ἀδελφοῦ ἐπιθυμῆι τὴν τιμωρίαν του. Ὁ Δήμαρχος ὅμως θέλων νὰ καλύψῃ τὴν ὑπόθεσιν αὕτην κατορθώνει καὶ λαμβάνει μὲ τὸ μέρος του τοὺς δημοσιογράφους καὶ τὸν τυπογράφον Θόμφων καὶ οὕτω ὁ ἰατρός Στόκμαν μένει μόνος... μὲ τὸν ζή-

λόν του, δι' ἣ ἀποφασίζει νὰ προκαλέσῃ λαϊκὴν συνέλευσιν, πρὸ τῆς ὁποίας νὰ ἀνακινώσῃ τὰς ἀποκαλύψεις του. Ἡ συνέλευσις γίνεται ὁ Θόμφων ἀγορεύει ὑπὲρ τοῦ δημάρχου, ὡσαύτως δὲ καὶ ὁ δημοσιογράφος. Τὸ πλῆθος, καταβληθείσης πάσης ἐνεργείας ἀποδοκιμάζει τὸν ἰατρὸν, σφυρίζει αὐτὸν καὶ ἀνακηρύσσει τοῦτον ἐχθρὸν τοῦ λαοῦ. Κατόπιν δὲ διαδηλώσεως κατ' αὐτοῦ ἔρχονται ἐξωθεν τῆς οἰκίας του καὶ συντρίβουν τὰ τζάμια αὐτῆς. Οὕτω δὲ ὁ ζήλος καὶ ἡ μέριμνα τοῦ ἰατροῦ ὑφίσταται τὴν ἀπροσδόκητον αὕτην ψυχρολουσίαν.

Ἴδου ἐν ὀλίγαις γραμμαῖς ἡ ὑπόθεσις τοῦ ἔργου τοῦ νορβηγικοῦ δραματικοῦ συγγραφέως Ἰψεν. Τὸ ἔργον τοῦτο διαφέρει ἐκείνων τὰ ὁποῖα μέχρι τοῦδε ἔχωμεν ἴδει καὶ ἐν τοῖς ὁποίοις περιλαμβάνεται ὁ συμβολισμὸς, διότι τοῦτο εἶνε πολιτικοκοινωνικόν, ἐν τῷ ὁποίῳ ὑπάρχει ἐσκορπισμένη καὶ σάτυρα ἰκανή. Περὶ τοῦ ἔργου τούτου δυνάμεθα νὰ εἰπώμεν ὅσα καὶ περὶ τοῦ «Κράτους τοῦ Ζόφου.» Ταῦτα εἶνε ἔργα εἰς ἃ οἱ πολλοὶ δὲν ἀρέσκονται ὡς μὴ δυνάμενοι νὰ τὰ κατανοήσουν καὶ νὰ ἐμβαθύνουν εἰς τὰς πρωτοτύπους οὕτως εἰπεῖν ἰδέας τῶν συγγραφέων. Διὰ τοῦτο προτιμώτερον εἶναι διὰ τὴν «Νέαν Σκηνὴν» νὰ ἐπιζητῆ τὰ ἐλαφρὰ οἰκογενειακὰ δράματα καὶ τὰς κωμωδίας, εἰς ἃ θὰ δύναται μεγαλειτέρας νὰ δρέπῃ ἐπιτυχίας. Τοῦτο δὲ καὶ ὡς συμφερότερον ὀφείλει ν' ἀκολουθῆ ὁ κ. Χριστομάνος καὶ διότι τὸ θέατρον προώριστα διὰ τοὺς πολλοὺς καὶ ὄχι διὰ τοὺς ὀλιγίστους. Τοὺς δὲ Ἰψεν καὶ Τολστόϊ νὰ παρουσιάσῃ ἀπὸ σκηνης μόνον ἅπαξ τοῦ μηνός, οὐχὶ δὲ τὰ ἔργα τούτων τὸ ἐν ν' ἀκολουθῆ τὸ ἄλλο ἐν συνεχείᾳ καὶ ἄνευ διακοπῆς.

ΑΠΟ ΤΑ ΠΑΡΑΣΚΗΝΙΑ

Βασιλικὸν Θέατρον

«Ἑλληνικὸς Βασιλικὸς Θίαδος»

Τὴν παρελθούσαν Κυριακὴν (13 Ἰανουαρίου) εἶχεν ἀναγγελθῆ ἡ πρώτη τῶν «Στηριγμάτων τῆς Κοινωνίας» τοῦ Ἰψεν κατὰ μετὰφρασιν τοῦ Στ. Λάμπρου, ἀλλ' ἀνεβλήθη ἕνεκα τῆς ἀσθενείας τῶν περισσοτέρων ἠθοποιῶν, ὡς ἐγράφομεν καὶ εἰς τὸ προηγούμενον.

— Ὁ κ. γραμματεὺς τὴν ἀναβολὴν ταύτην ἀνήγγειλε διὰ προγραμμάτων ἐνὸς φύλλου οὕτω: «ἡ ἀποφινὴ παράστασις ἀναβάλλεται δι' αὔριον **ἕνεκα ἀσθενείας**!! Τὸ παραδίδομεν εἰς τὴν... Ἀθανασίαν ἄνευ σχολίου.

— Τὴν Δευτέραν (14 Ἰανουαρίου) ἐγένετο ἡ πρώτη τῶν «Στηριγμάτων τῆς Κοινωνίας».

— Ἡ διανομὴ ἐγένετο ὡς ἐξῆς: Βέρνικ, σύμβουλος ἔμπορ. ἐπιμελητηρίου—Ταβουλάρης, Βέρνικ, σύζυγος αὐτοῦ—Δράκου, Ὀλάφ, υἱὸς τῶν—Δελενάρος, δις Βέρνικ, ἀδελφὸς τοῦ συμβούλου—Στεφάνου, Τένεξεν, νεώτερος ἀδελφὸς τῆς Βέρνικ—Φύρστ, δις Ἐσσελ, πρεσβυτέρα αὐτῆς ἀδελφῆ—Ἀργυροπούλου, Χίλμαρ Τένεξεν, ἐξ ἀδελφῶν τῆς Βέρνικ—Τασσόγλου, Ρέρλουνδ, βοηθὸς σχολείου—Νίκας, Ροῦμμελ, μεγαλέμπορος—Χαλκιοπούλου, Βίγγελανδ, ἔμπορος—Δαλαοῦνης, Σάνδσταδ, ἔμπορος—Ἀργυροπούλου, Δίνα Δόρφ, νεαρὰ κόρη—Δαλαοῦνης, Κράπ, διευθυντὴς τοῦ γραφείου τοῦ Βέρνικ—Ἀγγελάκης, Λουίνε, ναυπηγὸς παρὰ τῷ Βέρνικ—Ζάνος, Ροῦμμελ, σύζυγος τοῦ μεγαλέμπορου—Φύρστ, Χόλτ, σύζυγος διευθυντοῦ ταχυδρομείου—Βώκου, Λύγγε, σύζυγος διδάκτορος—Ρούσου, δις Ροῦμμελ—Κούρτελ, δις Χόλτ—Βούλαρη.

— Τὴν Τρίτην (15 Ἰανουαρίου) ἐγένετο ἡ δευτέρα τῶν «Στηριγμάτων τῆς Κοινωνίας».

— Τὴν Πέμπτην ἐπανεβλήθη ὁ «Βιβλιοθηκῆριος».

— Τὸ Σάββατον ἐγένετο ἡ τρίτη τῶν «Στηριγμάτων τῆς Κοινωνίας».

— Τὴν παρελθούσαν Κυριακὴν τὸ «Βασιλικὸν Θέατρον» εἶχε ποικίλλον πρόγραμμα· ἐπαίχθησαν τρεῖς μονόπρακτοι κωμωδία.

— Ἡ «Μυρμηκοφωλιὰ» τῶν Labiche καὶ Legouvé κατὰ μετὰφρασιν Μ. Λιδωρίκη, ἣν ἐδίδαξαν οἱ Νίκας—Παῦλος Βινέλ, Χαλκιοπούλου—Σαμερούα, πρῶτον βιομήχανος, Ἀργυροπούλου—Σαμερούα, σύζυγός του, Δαλαοῦνης—Ἀριέττα, θυγατὴρ τῶν, Βαλέττας—εἰς ὑπέρθετος.

— Ἡ «Ἀνεψιά τῆς Κυρᾶ Μαρίας» κατὰ διασκευὴν ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ ὑπὸ Α. Φιλίδου, ἣν ἐδίδαξαν οἱ Ζάνος—Σπερχιελάδης, Φύρστ—Ἀνδρέας, Δράκου—Σοφία, Στεφάνου—Κυρᾶ Μαρία.

— Λέγεται ὅτι ὁ ὑπὸ τὸ ψευδώνυμον Φιλίδης διασκευαστὴς τῆς κωμωδίας ταύτης εἶνε ὁ πρίγκηψ Νικόλαος, ὁ πάντοτε ἀναμιγνύμενος εἰς τὴν φιλολογοῖαν καὶ δὴ εἰς τὸ θέατρον.

— Καὶ «Ἡλιος καὶ Βροχὴ» τοῦ Léon Gozlan κατὰ μετὰφρασιν Μ. Λιδωρίκη, ἣν ἐδίδαξαν οἱ Δαλαοῦνης—Γκοντράν, νεαρὰ χήρα, Φύρστ—εἰς ἄγνωστος, δις Χαρικλ. Ρούσου—Βικτώρια, θαλαμηπόλος, Βαρνάβας—Ἀντώνης, ὑπέρθετος.

— Τὴν Τρίτην ἐπαίχθησαν διὰ δευτέραν φοράν αἱ μονόπρακτοι κωμωδία ἡ «Μυρμηκοφωλιὰ», ἡ «Ἀνεψιά τῆς Κυρᾶ Μαρίας» καὶ «Ἡλιος καὶ Βροχὴ».

— Ἡ δευτέρα αὕτη διδασκαλία τῶν κωμωδιῶν τούτων ἐγένετο πρὸ κενῶν σχεδὸν ἐδωλίων καὶ τοῦτο, διότι ὁ γραμματεὺς ἠγνόει καὶ ἄγνοεῖ ἔτι, ὅτι μόνον μὲ μονόπρακτους κωμωδίας παράστασις δὲν γίνεται καὶ δὴ κατ' ἐπανάληψιν. Διὰ μίαν καὶ μόνην φοράν συγχωρεῖται τὸ τοιοῦτον καὶ μόνον ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ νέων ἔργων, διότι ὁ κόσμος τοῦ θεάτρου ἐν Ἑλλάδι, ὁ ὁποῖος εἶνε δυστυχῶς πολὺ ὀλίγος, δὲν ἐννοεῖ νὰ στενοχωρεῖται κλεισμένος καὶ δὴ εἰς τὸ πάντῃ ἀκατάλληλον αὐτὸ θέατρον καὶ νὰ φεύγῃ κουρασμένος ἀπὸ τὰ... ἀναπαυτικά του καθίσματα!! διὰ νὰ βλέπῃ κατ' ἐπανάληψιν κωμωδίας καὶ μόνον... κωμωδίας.

— Ἐκτὸς ἐὰν ἐνόμισεν ὁ πολυμήτις γραμματεὺς, ὅτι εἶνε... Δι' ἐν ὅντων γραμματεὺς Ἑθνικοῦ ἢ Βασιλικοῦ τινος θεάτρον εἰς τὴν Γαλλίαν, ὅπου μετέβη ποτε σταλεῖς παρὰ τοῦ Βασιλέως τῆ ὑποδείξει τοῦ ἐπιτρόπου του Θῶν πρὸ τῆς ἰδρύσεως τῆς μακαρίας τῆς λήξεως «Δραματικῆς Σχολῆς» μόνον διὰ νὰ ἐπισκεφθῆ καὶ παρακολουθῆσῃ τὰ ἐκεῖ θεάτρα καὶ τὴν λειτουργίαν καὶ τὸν κανονισμὸν τῶν ἐκεῖ δραματικῶν σχολῶν, ἐπανερχόμενος δ' ἐνταῦθα ὑποβάλλῃ δι' ἐκθέσεως του πρὸς τὸν Βασιλέα τὸ πόρισμα τῆς ἀνεγνωρῆσθαι ἐν τῇ ψέφῳ εἰς τὸ ἐπὶ τῆ βάσεως τοῦ ὁποῖου θ' ἀπεφασίζετο καὶ ἡ ἐναρξὶς καὶ λειτουργία τῆς ἡμετέρας δραματικῆς σχολῆς.

— Ἡπατήθη νομίμας ὅτι ἐφαρμόζονται ἐδῶ ὅσα μόνον εἶδε, διότι ἐκεῖ, πλὴν τοῦ ὅτι διευθύνουν ἄνδρες δεδοκιμασμένης πείρας, ἰκανότητος, σεβασμοῦ καὶ ἐμπιστοσύνης καὶ ὄχι οἱ γραμματεῖς, παίζονται μὲν ἐπὶ πολλὰς ἐσπέρας συνεχῶς τὰ ἴδια ἔργα, ἔστω καὶ κωμωδία μονόπρακτοι, ἀλλ' ὁ θεατρικὸς κόσμος εἶνε τόσον πολὺς, ὥστε καὶ μὲ μόνον τὸν κινούμενον πληθυσμὸν, ὁ ὁποῖος εἶνε καὶ ὁ μᾶλλον συχνάζων εἰς τὸ θέατρον, δύναται νὰ συντηρηθῶσι τὰ θεάτρα καὶ ἐν ἔργον νὰ παιχθῆ πεντηκοντάκις καὶ πλέον μὲ πέννα χωρὶς νὰ παρακολουθῆσασιν δις τὸ αὐτὸ ἔργον οἱ ἴδιοι θεαταί.

— Ἐδῶ ὅμως δυστυχῶς, πλὴν τοῦ ὅτι ὁ τόπος μας ὑστερεῖ πολὺ κατὰ τὸν πληθυσμὸν καὶ δὴ τὸν θεατρικόν, δὲν ἔχομεν καὶ διευθυντὴν τοῦ Βασιλικοῦ μας θεάτρον, ἀλλὰ μόνον

νον γραμματέα διευθύνοντα τούτο· ἡ θέσις τοῦ διευθυντοῦ θεάτρου ἐν Ἑλλάδι καὶ δὴ τοῦ Βασιλικοῦ εἶνε τόσον δυσχερής, ὥστε θὰ συνετριβέτο εἰς τοὺς σκοπέλους του καὶ ὁ μᾶλλον ἱκανώτερος τῶν διευθυντῶν τῶν ἐν Εὐρώπῃ Ἑθνικῶν ἢ Βασιλικῶν θεάτρων, ἐὰν μετεκαλεῖτο ἐνταῦθα.

— Μόλα ταῦτα οἱ ἀρμόδιοι κρατοῦσιν εἶτι τὸ θέατρον ἄνευ διευθυντοῦ καὶ ἀφίνοσι τούτο εἰς τὰς χεῖρας τοῦ γραμματέως, τοῦ πάλα ποτε διευθυντοῦ τῆς διαλυθείσης δραματικῆς σχολῆς, καὶ δὲν σκέπτονται, ὅτι, ἀφοῦ **ἀνεδείχθη πανηγυρικῶς ἀνίκανος** νὰ διευθύνῃ αὐτήν, πῶς εἶνε δυνατόν νὰ ὀρθοποδήσῃ εἰς χεῖρας του τὸ θέατρον, τοῦ ὁποίου αἱ ἀπακτῆσεις περὶ τῆς ἱκανότητος καὶ τῆς ἰδιοφυίας τοῦ διευθυντοῦ δὲν δύνανται οὔτε νὰ συγκριθῶσι κἄν μὲ τὰς τῆς διευθύνσεως τῆς δραματικῆς σχολῆς;!

— Ἄλλ' ὅλα ταῦτα μόνον ἐδῶ εἰς τὴν χώραν τῶν παραδόξων ἐπιτρέπονται νὰ γίνωνται καὶ γίνονται καὶ διὰ τούτο τὸ θέατρον βραίνει ὀλοταχῶς εἰς τὴν καταστροφὴν καὶ τὸν ὄλεθρον.

— Μερिमνήσατε λοιπὸν ταχέως πρὸς σωτηρίαν τοῦ θεάτρου, τώρα, ὅποτε ἔχομεν ἀκόμη καιρὸν, πρὶν ἢ ἴδωμεν τούτο λαμβάνον τὴν τύχην τῆς δυστυχοῦς δραματικῆς σχολῆς.

— Τὴν Πέμπτην ἐπανεληφθῆ διὰ τρίτην φορὰν ὁ «Ἀκόλουθος τῆς Πρεσβείας».

— Τὸ Σάββατον ἀνηγγέθη ἡ διδασκαλία τοῦ «Ταξιδίου τοῦ Μπατάκια», ἀλλὰ καθ' ἣν στιγμήν ἐπρόκειτο ν' ἀνοίξῃ αἱ θύραι τοῦ θεάτρου καὶ ν' ἀρχίσῃ ἡ προσέλευσις τῶν θεατῶν, ἐσβέσθησαν τὰ φῶτα καὶ ἡ παράστασις ἀνεβλήθη.

— Τὴν ἀναβολὴν τῆς παραστάσεως ταύτης ἐδικαιολόγησαν διὰ τῆς δῆθεν ἀσθενείας ἑνὸς τῶν ἠθοποιῶν οἱ μὲν, διὰ τῆς μὴ προσελεύσεως τοῦ Βασιλέως, διατάξαντος τὴν ἀναβολὴν, λόγῳ κωλύματος οἱ δέ.

— Τὸ ἀληθές ὅμως εἶνε, ὅτι ὁ προσφιλέτων καὶ δημοτικώτατος κατακτάς «Μπατάκιας» δὲν κατώρθωσε νὰ συγκεντρώσῃ οὔτε ἓνα τῶν θαυμαστῶν του!! καὶ ἐνεκα τούτου ὁ γραμματεὺς εὐρεθείς πρὸ τοῦ ἀδιεξόδου, ἠναγκάσθη ν' ἀναγγεῖλῃ τούτο πρὸς τὸν Βασιλέα καὶ ἐρωτήσῃ τί δεῖ γενέσθαι. Ἐπὶ τῇ ἀναγγελίᾳ ταύτῃ ὁ Βασιλεὺς διέταξε ν' ἀναβληθῇ ἡ παράστασις.

— Συνεπεία τούτου διεδόθη, ὅτι ὁ Βασιλεὺς μὴ δυνάμενος λόγῳ κωλύματος νὰ παρακολουθήσῃ τὴν παράστασιν, διέταξε ν' ἀναβληθῇ αὕτη, ἐνῶ ἀπεναντίας καὶ ἄλλοτε ἀπουσιάζοντος τοῦ Βασιλέως ἡ παράστασις δὲν ἀνεβλήθη ἀλλ' ἐγένετο.

— Ἡ ἀναβολὴ αὕτη τῆς παραστάσεως ταύτης ἔκαμε τὴν χειριστὴν τῶν ἐντυπώσεων καὶ διὰ τούτο ἐσχολιάσθη πολὺ, διότι δὲν ἔπρεπε, οὔτε ἐπιτρέπεται κἄν δι' ὅποιονδήποτε ἄλλον λόγον, πλὴν τῆς αἰφνιδίας ἀσθενείας τῶν ἠθοποιῶν, ν' ἀναβάλλεται ἡ ἀναγγελλομένη παράστασις τοῦ Βασιλικοῦ καὶ μάλιστα καθ' ἣν στιγμήν ἐπρόκειτο ν' ἀνοίξῃ τὸ θέατρον. Τὴν κατάστασιν ταύτην ἐδημιούργησε καὶ δημιουργεῖ ὁ γραμματεὺς καὶ ἡ ἔλλειψις τοῦ διευθυντοῦ δι' ἄσους λόγους κατ' ἐπανάληψιν ἐγράψαμεν καὶ σήμερον γράφομεν.

Ἀπόψε θὰ παιθῆ ἡ «Γυναικομαχία», τρίπρακτος κωμῳδία τῶν Scribe καὶ Legouvé κατὰ μετάφρασιν τοῦ Ἀννίου. Ἡ διανομὴ ἐγένετο οὕτω: Κόμησσα Δωροβάλλ— Ἀργυροπούλου, Λεωνία Βιλιγοντέ, ἀνεμιά της— Λαλαούνη, Ἐρρίκος Δὲ Φλαβινιέ— Φύρστ, Γουσταῦος Δὲ Γρινιῶν— Τασσόγλου, Βασιλῆος Μονριάρ— Ζάνος, εἰς ὑπαξιωματικῶς τῶν Δραγόνων— Ἀργυρόπουλος, εἰς ὑπὸ κρητῆς— Βασιλῆος, τέσσαρες στρατιῶται— Λαλαούνης— Ἀγγελάκης— Βαλέττας— Δελενέρδος.

— Ἡ ἐναρξὶς τῆς παραστάσεως θὰ γίνῃ μὲ τὴν μονόπρακτον κωμῳδίαν ἢ «Ἀνεψιά τῆς Κυρᾶ Μαρίνας».

— Ὁ γραμματεὺς ἔνεκα τῶν πολλῶν δα-

πανῶν διὰ τὰς ἀμφιέσεις κλπ. τῆς «Γυναικομαχίας» ὕψωσε τὰς τιμὰς ἀπὸ 3 εἰς 5 δραχμὰς διὰ τὴν πρώτην μόνον παράστασιν, ἀπεφάσισε δὲ νὰ κάμῃ τούτο καὶ εἰς κάθε ἄλλην πρώτην ἐκάστου νέου ἔργου. Τούτο εἶνε ἡ πρώτη φορά καθ' ἣν ἔκαμε κάτι τι ἔξυπνο ὁ γραμματεὺς, ὅχι διὰ τὴν πρωτοτυπίαν του, διότι εἶνε πολὺ παλαιόν, ἀλλὰ διὰ τὸν λόγον ὅν ἡμεῖς τοῦλάχιστον διαβλέπομεν. Ὅτι εἰς ἐκαστὴν πρώτην νέου ἔργου πηγαίνουν ὅλοι οἱ μεγάλοι, ὅχι τόσον διὰ τὴν παράστασιν, ὅσον διὰ τὴν... συγκέντρωσιν, καὶ τὸ θέατρον γεμίζει, ἐνῶ ἀπὸ τῆς δευτέρας διδασκαλίας καὶ ἐντεῦθεν ἀραιοῦνται αἰσθητῶς οἱ θεαταὶ καὶ ἡ εἴσπραξις ἐλαττοῦται. Ὑπὸ τὴν ἐποψὴν λοιπὸν τῆς ἀποθησαυρίσεως εἶνε καλὸν τὸ μέτρον τούτο, ἀλλὰ καθ' ἡμᾶς τούτο ἐπιτρέπεται νὰ γίνεταί μόνον εἰς τὰ ἄλλα θεάτρα, ὅχι ὅμως καὶ εἰς τὸ Βασιλικόν, τοῦ ὁποίου ἄλλος εἶνε ὁ σκοπὸς καὶ ὅχι ἡ ἀποθησαύρισις!

— Τὸ προσεχὲς Σάββατον θὰ διδαχθῇ τὸ πρῶτον τὸ δράμα τοῦ ἰταλοῦ ποιητοῦ Τζιζκότσα «Οἱ οἰκτοὶ ἔρωτες» κατὰ μετάφρασιν τοῦ κ. Βλάγου.

— Εἰς τὸν θίασον προσεληφθῆ ἡ ἠθοποιὸς Ἀγαθονίκη Γεωργιάδου. Ἡ πρόσληψις τῆς ἠθοποιῦ ταύτης εἰς τὸν θίασον δὲν ἐχαίρειτῃσθι ὑπὸ τῶν ἠθοποιῶν εὐφρασύνας.

— Νομίζομεν ὅτι εὐρισκόμεθα εἰς τὰς σκηνὰς τῶν τελευταίων ἡμερῶν τῆς διαλυθείσης δραματικῆς σχολῆς. Ἐπόμενον εἶνε, ἀφοῦ εἰς τὰς χεῖρας τοῦ διευθυντοῦ τότε ἐκείνην ἀφέθη σήμερον τὸ θέατρον.

— Ἡ πρόσληψις αὕτη δὲν δικαιολογεῖται ποσῶς, διότι διὰ τοὺς χαρακτήρας οὗς ὑποδέεται αὕτη εἶχε καὶ ἔχει ὁ θίασος ἠθοποιῶν δὲν ἀντιλέγομεν ὅτι θέλει ὁ θίασος συμπληρωσθῆ, ἀλλ' ὅχι οὕτω. Πρὸ τούτου χρειάζεται διευθυντῆς κατάλληλος, ὅστις καὶ θὰ φροντίσῃ περὶ τούτου καὶ ὅχι ὁ γραμματεὺς, ὁ ὁποῖος μόνον κακὸν δύναται νὰ κάμῃ.

— Λέγεται ὅτι τῇ συστάσει τοῦ πρίγκηπος Νικολάου θὰ προσληφθῇ εἰς τὸν θίασον καὶ ἡ δις Θεοδώρα Μελά.

— Παρὰ τοῦ πρίγκηπος Νικολάου ὑπεβλήθη εἰς τὴν ἐπιτροπὴν καὶ ἀνεγνώσθη ἐν ἔργον, μεταφρασθὲν ὑπ' Αὐτοῦ ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ ὑπὸ τὸν τίτλον «Τὰ 75 λεπτά», τὸ ὁποῖον ἐγένετο δεκτὸν πρὸς παράστασιν μὲ τὴν διαφοράν, ὅτι ὁ τίτλος του ἐγένετο ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς «Ἡ μυστηριώδης χεῖρ». Ἐτι δὲ ἡ τρίπρακτος κωμῳδία τοῦ Labiche ἀδ Σταβιδὸς τῆς 11ης.

— Τὰ ἔργα ταῦτα θὰ παρουσιάσῃ ὑπὸ ἄλλο ψευδώνυμον.

Δημοτικὸν Θεάτρον Ἀθηνῶν «Νέα Σκηνή»

Τὴν προπαραβηθῶσαν Δευτέραν (14 Ἰανουαρίου) ἐγένετο ἡ πρώτη τοῦ «Κράτους τοῦ Ζόφου» πενταπρακτοῦ δράματος τοῦ Λέοντος Τολστόῦ κατὰ μετάφρασιν τοῦ Ἀγ. Κωνσταντινίδου.

— Περὶ τοῦ ἔργου γράφομεν εἰς ἄλλην στήλην.

— Ἐνταῦθα δὲ λέγομεν ὅτι ἡ ἐπιτυχία τοῦ ἔργου τούτου στηρίζεται μᾶλλον εἰς τὴν μιμικήν, πρᾶγμα, ὅπερ δὲν δύναται εἶτι οἱ μῦσταὶ νὰ πράξωσι καὶ διὰ τούτο δὲν κατώρθωσαν νὰ συκρατήσωσιν τοὺς θεατάς, ἀλλ' εἰς μὲν τὰς δύο πρώτας πράξεις στενοχωρηθέντες οὗτοι πολλὴ ἔδωκαν μεγαλειτέραν προσοχὴν εἰς τὰς ὀμιλίαις παρὰ εἰς τὴν ἐξέλιξιν τοῦ ἔργου, ἀπὸ δὲ τῆς τρίτης πράξεως ἤρχισαν ἀναχωροῦντες μέχρις οὗ ἠραιώθη ἐπαισθητῶς ἡ πλατεία. Ἐνεκα τούτου ὀφείλει ὁ κ. Χριστομάνος ν' ἀποφεύγῃ πρὸς τὸ παρὸν τὴν διδασκαλίαν τῶν ἔργων τούτων, νὰ ἐπιμεληθῇ δὲ τὸ ἐλαφρὸν οἰκογενειακὸν δράμα καὶ τὴν κωμῳδίαν, ὅντα συμφερότερα διὰ τὴν «Νέαν Σκηνὴν» ὑπὸ τὴν ἠθικὴν καὶ ὀλικὴν ἐποψὴν.

— Τὸν Πέτρον Ἰγνάτιετς ὑπεδύθη ὁ Ραυτόπουλος μὲ ἀρκετὴν ἐπιτυχίαν· μεγαλειτέραν

ὅμως ἐπιτυχίαν ἐσημείωσαν εἰς τὴν 14 σκηνὴν τῆς β' πράξεως, καθ' ἣν, ὡν εἰς τὰς τελευταίας του στιγμὰς καὶ εὐρισκόμενος μόνος ἐν τῇ καλύβῃ του, ἐξέρχεται κλονιζόμενος ἀναζητῶν τοὺς οἰκίους του καὶ πίπτει ἐπὶ τινος ἐδοάνου ἐξηγτηλέμενος. Τοῦ παρατηρούμεν δὲ ὅτι ὁ συγγραφεὺς τὸν θέλει μᾶλλον καχεκτικὸν καὶ σχεδὸν συρόμενον καὶ οὐγὶ τόσον ζωηρὸν καὶ εὐθυτενῆ (πρᾶξ. α').

— Τὴν Ἀνούσιαν ὑπεδύθη ἡ Πασσαγιάννη· ἡ μόνη σκηνή, εἰς ἣν ἐπαίξε φυσικώτατα, ἦτο ἡ τελευταία τῆς β' πράξεως εἰς ἣν κλαίει κυλιομένη χαμαὶ τὸν μόλις ἐκπνεύουσα σύζυγόν της. Εἰς τὴν λοιπὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ἔργου διεφάνετο μᾶλλον ἡ Ἀρκαντιέρα ἢ ἡ Ἀνούσια· τούτο ὀφείλεται εἰς τὴν ἀδυναμίαν περὶ τὴν ἐκτέλεσιν καὶ εἰς τὸν ἰδιωτισμὸν τῆς γλώσσης της· διὸ πρὸ παντὸς πρέπει νὰ καταβάλλῃ πᾶσαν προσπάθειαν πρὸς διόρθωσιν τῆς προσφορᾶς της, διότι τούτο εἶνε μέγα ἐλάττωμα δι' ἓνα ἠθοποιόν.

— Τὴν Ἀκουλίαν ὑπεδύθη ἡ δις Μαλτέζου, τὸ πρῶτον ἐμφανιζομένη ἀπὸ σκηνῆς· ἐπέδειξε ἀρκετὸν θάρρος καὶ πολὺ καλὰ διεξήγαγε τὸ μέρος της μὲ περισσοτέραν ζωὴν καὶ νεῦρα θὰ ἦτο καλλιτέρα.

— Τὴν δεκαετῆ Ἀνιούτκαν ὑπεδύθη ἡ δις Ἀδριανῶν μὲ μεγάλην ἐπιτυχίαν· ἦτο φυσικωτάτη, ἀφελὴς καὶ χαριτωμένη. Ἐνεκα τῶν προσόντων τούτων κατέκτησε καὶ τὰς συμπαιθείας τοῦ κοινῶν, τὸ ὁποῖον τὴν χειροκροτεῖ πάντοτε ἅμα τῇ ἐμφανίσει της.

— Εἰς τὴν σκηνὴν (πρ. δ') καθ' ἣν προσπαθεῖ νὰ πείσῃ τὸν Μήτηρις δὲ τῆς εἰρη τῆς Ἀκουλίνας καὶ ἐὰν πράγματι ἐγέννησε παιδάκι, διότι ἀκούει τὴν φωνίτσα του (πρᾶξ. δ') ἐπαίξε μετὰ τῆς φυσικῆς ἐκείνης πονηρᾶς ἀφελείας καὶ χάριτος τοῦ μικροῦ παιδιοῦ.

— Τὸν Νικήταν ὑπεδύθη ὁ Σκίπτης σημειώσας ἀποτυχίαν, διότι οὔτε μιμικὴν εἶχεν, οὔτε κατώρθωσε νὰ συγκινήσῃ καὶ δὴ εἰς τὰς δύο τελευταίας πράξεις τὰς πολλὰ ἰσχυρὰς καὶ πλήρεις δράσεως καὶ ἐνδιαφέροντος, οὔτε παρυσίασε τὸν ἥρωα, ὃν θέλει ὁ συγγραφεὺς ἢ φωνὴ του κακὴ καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον κλαυθμηρίζουσα. Ἐφάνετο δὲ πολὺ περιορισμένος εἰς τὴν σκηνὴν καὶ ἰδίως εἰς τὰς δύο πρώτας πράξεις, αἰτινες στηρίζονται εἰς μόνον τὴν ἐκτέλεσιν καὶ τὴν μιμικήν, ἄλλως αὐτὰ καθ' ἑαυτὰς δὲν δύνανται νὰ συκρατήσωσι τὸ κοινόν, μόνον ἀπαγγελλόμενα. Ἐν τούτοις ὁ Σκίπτης εἶναι ἀξίος συγχαρητηρίων, διότι κατώρθωσε τὸν δυσκολώτατον τῶν ρόλων νὰ συκρατήσῃ πολὺ καλὰ μέχρι τέλους καὶ ἄνευ χασμωδιῶν ἀνεξαρτήτως τῆς υποκριτικῆς δυνάμεως, ἣν δὲν δύναται νὰ παρουσιάσῃ, ἀφοῦ μόλις τὸ πρῶτον ἐμφανιζέτο ὡς πρωταγωνιστῆς εἰς τὴν σκηνήν. Διὰ τούτο πρὸς τὸ παρὸν πρέπει ν' ἀναβληθῇ ἡ διδασκαλία τῶν τοιοῦτων ἔργων.

— Τὸν Ἀκείμ ὑπεδύθη ὁ Ζήνων μὲ ἀρκετὴν ἐπιτυχίαν· τὴν ἔκφρασιν τοῦ προσώπου του δὲν ἠδυνήθημεν νὰ ἴδωμεν καλῶς, διότι ἐκρύπτετο τὸ πρόσωπόν του ὑπὸ τὴν πυκνωτάτην πάλλευκον γενειάδα του. Θὰ τοῦ συστήσωμεν ὅμως, ὅταν παῖξῃ γερωντικούς ρόλους νὰ συμβαδίσῃ καὶ ἡ φωνὴ του καὶ ὅχι νὰ ἀλλάξῃ αὐτὴν εἰς ἐκαστὴν σκηνήν.

— Τὴν Ματρώναν ὑπεδύθη ἡ δις Δαναοῦ (Ποθητοῦ), ἡ ὁποία ἦτο μόνον καθ' ὑπόθεσιν γραῖα· οὔτε μίαν ῥυτίδα ἐφάνετο εἰς τὸ πρόσωπόν της, οὔτε γερωντικὸς τις μορφασμὸς. Ἀφ' σκηνικῆς της κινήσεως ἦσαν λίαν ἐπιτηδευμένα, ἡ δὲ φωνὴ της παρ' ὅλην τὴν γερωντικὴν της ἡλικίαν δὲν ἦτο καὶ τόσον κατάλληλος.

— Τὴν Μαρίαν ὑπεδύθη ἡ δις Βίμαρμένη Ξανθάκη ἡ ὁποία ἔσυρε μαζί της καὶ τὴν Ἄλκηστιν· ψυχρὰ δὲ καὶ πολὺ περιορισμένη.

— Τὴν Κουμπάρα ὑπεδύθη ἡ δις Σβορώνου τὸ πρῶτον ἐμφανιζομένη ἀπὸ σκηνῆς· καὶ αὕτη μόνον καθ' ὑπόθεσιν ἦτο γραῖα· εἶχεν ὅμως ἀρκετὸν θάρρος εἰς τὴν σκηνήν.